

## TÉMA MĚSÍCE: Biologická léčba sítnice

*V posledních letech se biologická léčba sítnice stala revolučním pokrokem v očním lékařství, který nabízí novou naději pacientům s vážným onemocněním sítnice na zachování zraku. Tato moderní terapie dokáže výrazně zpomalit, nebo dokonce zcela zastavit progresi onemocnění, které by jinak mohlo vést ke ztrátě zraku. Jak biologická léčba funguje a komu může pomoci, vysvětluje MUDr. Lucie Frantlová.*

### Co si představit pod pojmem biologická léčba?

Biologická léčba je moderní přístup, který využívá látky vyrobené na bázi biologických procesů, například protilátky nebo růstové faktory. V očním lékařství díky ní můžeme pacientům s onemocněním sítnice a rizikem ztráty zraku nabídnout účinnou a cílenou terapii, která ve většině případů vede k významnému zlepšení či stabilizaci jejich stavu.

### Jak biologická léčba sítnice funguje?

Biologická léčba sítnice se provádí formou aplikace nitroočních injekcí s tzv. anti-VEGF preparátem. Anti-VEGF je látka, která blokuje vaskulární endoteliální růstový faktor (VEGF). Tento faktor je zodpovědný za vznik novotvořených, abnormálních cév v sítnici, jež mohou způsobovat otoky a krvácení do sítnice. Když jej zablokujeme, zabráníme dalšímu poškození sítnice a často dokážeme zlepšit i zrakovou ostrost.

### Komu biologická léčba pomáhá?

Anti-VEGF terapie představuje zásadní průlom především v léčbě vlhké formy věkem podmíněné makulární degenerace (VPMD) a diabetického makulárního edému (DME). U vlhké formy VPMD se na sítnici tvoří abnormální cévy, které mohou rychle – během několika týdnů, nebo dokonce dní – způsobit vážné poškození centrálního vidění. Anti-VEGF léky tento proces zastavují, protože brání vzniku a růstu těchto cév. Díky tomu zabraňují prosakování a krvácení, zmírňují otoky a pomáhají chránit centrální vidění. Podobně u pacientů s DME, kde dochází k otokům na sítnici kvůli úniku tekutin z cév, anti-VEGF léčba pomáhá



Odborný poradce:

#### MUDr. Lucie Frantlová

Vedoucí lékař aplikačního a sítnicového centra  
Vedoucí lékař ambulantního provozu OCP a sítě MediPort

Zaměřuje se na diagnostiku a léčbu onemocnění sítnice – provádí ošetření sítnice laserem a aplikuje nitrooční injekce s anti-VEGF preparáty. Dále se věnuje diagnostice a léčbě keratokonu (provádí zákroky Corneal Cross-linking), všeobecné komplexní péči, provádí plastické operace očních víček a další chirurgické intervence.

zmenšit otoky a obnovit normální stav sítnice.

### Jaké výsledky lze od léčby očekávat?

Pravidelná aplikace anti-VEGF léků přímo do oka pomáhá stabilizovat vidění u většiny pacientů a často vede i ke zlepšení zrakové ostrosti. Tato léčba nejen zpomaluje zhoršování zraku, ale také výrazně přispívá k zachování kvality života pacientů, protože chrání jejich schopnost vidět detail a vykonávat běžné činnosti.

### Jak probíhá aplikace injekce s biologickou látkou?

Celý proces aplikace injekcí je pro pacienta komfortní a prakticky bezbolestný. Zárok se provádí ambulantně na operačním sále a trvá jen několik minut. Díky znecitlivujícím kapkám před injekcí necítí pacient žádnou bolest. Účinná látka je pacientovi aplikována velmi tenkou jehlou do sklivcového prostoru oka.

### Jak probíhá celková léčba?

Biologická léčba je velmi přesně cílená na konkrétní oční onemocnění, což nám umožňuje poskytovat individuální péči pro každého pacienta. U většiny pacientů se na začátku léčby podávají tři až čtyři injekce v měsíčních intervalech,

jejichž cílem je co nejrychleji zastavit postup onemocnění. Pacienti pravidelně docházejí na kontroly, během kterých lékař sleduje průběh a účinnost léčby. Následně se postupuje podle reakce pacienta na léčbu – upravují se jak délky intervalů mezi jednotlivými injekcemi, tak i typy použitého preparátu.

### Kam směřuje vývoj biologické léčby?

Vývoj biologické léčby očních onemocnění se soustředí na zlepšení účinnosti, prodloužení trvání účinku a zvýšení komfortu pro pacienty. Nejmodernější léčiva s duálním efektem nejen blokují růst abnormálních cév a snižují otoky, ale také poskytují delší stabilitu. To umožňuje aplikaci injekcí v delších časových intervalech, což pacientům přináší větší pohodlí a méně časté návštěvy lékaře.

### Je tato léčba hrazená ze zdravotního pojištění?

Ano, biologická léčba sítnice je plně hrazena ze zdravotního pojištění, pokud pacient splňuje přesně stanovená indikační kritéria. Oční centrum Praha patří mezi specializovaná pracoviště v Praze a Středočeském kraji, která mohou biologickou léčbu sítnice plně hrazenou ze zdravotního pojištění poskytovat.